

๑๒๕๕

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๖๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กันยายน ๒๔๙๗

ยกเลิกโดยราชบัณฑิตยสถาน วันที่ ๒๙๐

*พระราชบัญญัติ

ทางหลวง (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๔๙๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๗

เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระ
บรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๖๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กันยายน ๒๔๙๗

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยทางหลวง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกคำวิเคราะห้ศัพท์ของคำว่า “ทางหลวง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ทางหลวง” หมายความว่า ทางหรือถนน ซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์การจราจรสาธารณะทางบก นอกจากทางรถไฟ และให้หมายความรวมถึงที่ดิน พืชพันธุ์ไม้ทุกชนิด สะพาน ท่อ หรือรางระบายน้ำ อุโมงค์ ร่องน้ำ กำแพงกันดิน เขื่อน รั้วเขต หลักเขต หลักระยะ ป้ายจราจร เรือสำหรับขนส่งรถข้ามฟาก ท่าเรือสำหรับขึ้นลงรถ และอาคารหรือสิ่งอื่นอัน

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๖๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กันยายน ๒๔๕๓

เป็นอุปกรณ์งานทาง บรรดาที่ได้จัดไว้ในขอบเขตที่ดินทาง
หลวง และเพื่อประโยชน์แก่งานทางหลวงนั้นด้วย”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ
ทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ให้กรมทางหลวงแผ่นดินเป็นเจ้าหน้าที่กำกับ
ตรวจตราทางหลวงและงานทางในราชอาณาจักร

ให้อธิบดีกรมทางหลวงแผ่นดินเป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมตรวจ
ตรายานพาหนะที่เดินบนทางหลวง และการจราจรในทางหลวง
นอกเขตเทศบาล ให้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับ
การนั้น

ในการควบคุม ตรวจตรายานพาหนะ และการจราจรตาม
ความในวรรคก่อน ให้อธิบดีกรมทางหลวงแผ่นดินและ
เจ้าพนักงานที่ได้รับแต่งตั้ง มีอำนาจหน้าที่อย่างเจ้าหน้าที่
ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับการนั้น เว้นแต่อำนาจ
เปรียบเทียบ

การแต่งตั้งเจ้าพนักงานตามความในมาตรานี้ ให้รัฐมนตรี
เป็นผู้แต่งตั้งโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๖๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กันยายน ๒๔๕๗

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ เพื่อบำบัดป้องภัยอันตราย ซึ่งจะมีมาเป็นสาธารณโดยฉุกเฉิน ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจที่จะใช้วัตถุในที่ดินภายในบริเวณที่เกิด หรือใกล้เคียงกับอันตรายเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ของงานทาง และมีอำนาจที่จะเกณฑ์จ้างราษฎรตลอดจนเครื่องมือ เครื่องจักร ยานพาหนะ สัตว์ และอุปกรณ์บรรดาที่เป็นประโยชน์แก่งานทางตามอัตราจ้างและวิธีการซึ่งจะได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา

การใช้วัตถุในที่ดินเพื่อประโยชน์ของงานทางนั้น ให้ผู้อำนวยการทางหลวงคิดค่าเสียหายชดเชยให้แก่เจ้าของวัตถุ หรือเจ้าของที่ดิน แล้วแต่กรณี ตามจำนวนที่เห็นสมควร ถ้าไม่เป็นการตกลงกันได้ ให้นำความในมาตรา ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๖๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กันยายน ๒๔๕๗

“มาตรา ๓๓ เพื่การรักษาทางหลวง ผู้อำนวยการทางหลวง โดยอนุมัติอธิบดีกรมทางหลวงแผ่นดิน มีอำนาจที่จะประกาศ ห้ามไม่ให้ใช้ยานพาหนะบนทางหลวง โดยที่ยานพาหนะ นั้นๆ มีน้ำหนักรวมทั้งน้ำหนักบรรทุกเกินกว่าที่ได้กำหนด หรือ ยานพาหนะชนิดใด ๆ อันอาจจะทำให้ทางหลวงเสียหายได้”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราช บัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๓๖ ทางหลวงสายใดทั้งสาย หรือแต่บางส่วน ยังไม่มีเขตทางปรากฏแน่ชัด หรือไม่ได้ขนาดมาตรฐาน ซึ่ง อธิบดีกรมทางหลวงแผ่นดินได้ออกข้อบังคับกำหนดไว้ตาม มาตรา ๒๑ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดเขตทางและกำหนด เขตสงวนสองข้างทางไว้เพื่อขยายทางได้” โดยประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา

ถ้าผู้ใดจะปลูกสร้างสิ่งใด ๆ ภายในเขตดังกล่าวในวรรค ก่อน ให้ขออนุญาตต่อผู้อำนวยการทางหลวง เมื่อได้รับ อนุญาตแล้วจึงจะทำได้ แต่ไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าทำขวัญ หากได้มีการสร้างหรือขยายทางหลวง

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๖๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กันยายน ๒๔๘๗

รัฐมนตรีอาจเพิกถอนประกาศกำหนดเขตทาง หรือ
กำหนดเขตสงวนตามมาตรานี้^๕ ๕^๕ ทั้งหมดหรือบางส่วน โดย
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราช
บัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อ
ไปในแทน

“ มาตรา ๓๗ รัฐมนตรีมีอำนาจที่จะสงวนที่ดินรกร้างว่าง
เปล่า และไม่มีผู้ครอบครองไว้เพื่อประโยชน์งานทาง โดย
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่
วันประกาศไปแล้วไม่มีผู้ใดแย้งสิทธิ ให้ถือว่าที่ดินนั้นตกอยู่
ในความคุ้มครองของผู้อำนวยการทางหลวง และห้ามผู้ใด
เข้าครอบครอง หักร้าง จัดทำ หรือปลูกสร้างด้วยประการใดๆ
ในที่ดินนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการทางหลวง
การเพิกถอนการสงวนตามมาตรานี้ ให้ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๐ แห่งพระราช
บัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อ
ไปในแทน

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๖๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กันยายน ๒๔๙๗

“มาตรา ๔๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ หรือฝ่าฝืนประกาศห้ามตามมาตรา ๓๓ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒

“มาตรา ๔๐ ทวิ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๓๗ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๐ ตร. แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒

“มาตรา ๔๐ ตร. ผู้ใดบังอาจกระทำการปิดกั้นทางหลวง หรือวางวัตถุที่แหลมหรือคม หรือนำสิ่งใดมาขวางหรือวางบนทางหลวง หรือกระทำความด้วยประการอื่นใดบนทางหลวง อันอาจเกิดอันตรายหรือเสียหายแก่ยานพาหนะหรือบุคคล มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และจำคุกไม่เกินสามปี”

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๖๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กันยายน ๒๔๕๗

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๔ ในระหว่างกำหนดเวลาที่ให้ใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืน เจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์อันมาจากภายในเขตตามแผนที่ ดังต่อไปนี้

(ก) เข้าไปทำการอันจำเป็นเพื่อการสำรวจ หรือตรวจสอบวัตถุก่อสร้างทางหลวงจนกว่าจะเสร็จ

(ข) กำหนดเขตที่ดินที่ประสงค์จะเวนคืน และแนวเขตของกิจการซึ่งประสงค์จะกระทำบนที่ดินนั้น

(ค) ทำเครื่องหมายระดับ ขอบเขต และแนวเขตโดยปักหลักหรือขุดคู

(ง) ตัดหรือถางต้นไม้ พืชพันธุ์ รั้ว หรือป่า อันจำเป็นแก่กิจการดังกล่าวไว้ใน (ก) (ข) หรือ (ค)

แต่ห้ามมิให้เข้าไปในอาคาร ลานบ้าน หรือสวนมีรั้วอันติดต่อกับบ้านซึ่งเป็นที่อยู่ เว้นแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์อนุญาต หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองได้รับ

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๖๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กันยายน ๒๔๙๗

แจ้งความเรื่องกิจการที่จะทำไม่น้อยกว่าสามวัน ก่อนเริ่มทำการนั้น

ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อดำเนินการสร้างทางหลวงที่เร่งด่วน นอกจากเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์จะมีอำนาจตาม (ก) (ข) (ค) และ (ง) แล้ว ให้มีอำนาจเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์และดำเนินการเกี่ยวกับกิจการสร้างทางหลวงในอสังหาริมทรัพย์นั้น ๆ ได้อีกด้วย

ทางหลวงที่เร่งด่วนตามความในวรรคก่อน ให้รัฐมนตรีเป็นผู้กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๔ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๔ ไม่เป็นการเหมาะสมกับภาวะการณ์และไม่บังเกิดประสิทธิภาพในทางปฏิบัติ เป็นการสมควรและจำเป็นแก้ไขให้เป็นการเหมาะสมยิ่งขึ้น.